

Broedvogels van de Rand- meer Oeverlanden in 2014

Willem van Manen

Sovon-rapport 2015/08

Broedvogels van De Randmeer Oever- landen in 2014

Willem van Manen

Sovon-rapport 2015/08
Dit rapport is samengesteld
in opdracht van Staatsbosbeheer

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2015

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Staatsbosbeheer Regio Oost

Illustratie omslag: Symen Deuzeman en Willem van Manen

Wijze van citeren: van Manen W. 2015. Broedvogels van De Randmeer Oeverlanden in 2014. SOVON-rapport 2015/08. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen

Inhoud

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Gebiedsbeschrijving.....	5
3. Werkwijze en omstandigheden in 2014.....	6
3.1. Veldwerk.....	6
3.2. Interpretatie.....	6
3.3. Weersomstandigheden.....	7
3.4. Overige omstandigheden.....	7
3.5. Foutenmarges.....	7
4. Resultaten.....	8
4.1. Soorten en aantallen.....	8
4.2. Soortbesprekingen.....	8
4.3. Vergelijking met voorgaande jaren.....	9
5. Evaluatie.....	12
Literatuur.....	13
Bijlagen.....	14

Samenvatting

De Randmeer Oeverlanden (49,8 ha) betreft een lintvormige verzameling percelen langs de oever van het Veluwemeer tussen Elburg en Harderwijk. In het voorjaar van 2014 is het gekarteerd op broedvogels. Er werden vijf inventarisatieronden uitgevoerd in de periode april-juni, waarbij 38 uur en 50 minuten is besteed aan veldwerk, wat neerkomt op 46,7 minuten per hectare.

In totaal werden 58 verschillende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied, waarvan 50 werden gekarteerd (tabel 3). Het aantal soorten betreft een minimum, omdat geen speciale bezoeken zijn gebracht voor nacht-actieve soorten. In totaal zijn 9 Rode Lijst-soorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Slobeend, Zomertaling, Tureluur, Grutto, Koekoek, Snor, Spotvogel, Graspieper en Kneu.

Vrijwel alle soorten water- en moerasvogels zijn sterk toegenomen gedurende de afgelopen 20 jaar. Vermoedelijk was de toename vooral in de laatste 10 jaar sterk. Hoewel de meeste van deze soorten ook landelijk in de lift zaten (Bijlage 2), is de toename in de Oeverlanden wel bijna zonder uitzondering sterker. Daardoor is de betekenis die de Randmeer oeverzone heeft voor broedvogels opgeschaald van lokaal naar regionaal, vanwege de aantallen van bijvoorbeeld Baardmannetje en Krooneend.

Onderdeel van grote groep Krooneenden (73 mannetjes en 21 vrouwtjes) bij de monding van de Nodbeek, 16 mei 2014, Symen Deuzeman.

1. Inleiding

Voor de evaluatie van het beheer in natuurgebieden laat Staatsbosbeheer jaarlijks een deel van haar gebieden inventariseren. In het voorjaar van 2014 zijn de Randmeer Oeverlanden geïnventariseerd op broedvogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland voerde de inventarisatie uit als onderdeel van het consortium De Vlinderstichting, Sovon & EIS voor Staatsbosbeheer Nederland. Het veldwerk werd gedaan door Symen Deuzeman en Willem van Manen. Contactpersonen bij Staatsbosbeheer waren Jaap Rouwenhorst en Alexander Mörzer Bruijns . Een concept van dit rapport werd doorgelezen door Jaap Rouwenhorst en Symen Deuzeman, waarvoor veel dank. Hulp in het veld of anderszins werd verkregen van Andries Janssen (SBB).

Monding van de Bovenbeek bij het Rivierduin nabij Hoophuizen, 16 mei 2014, Symen Deuzeman.

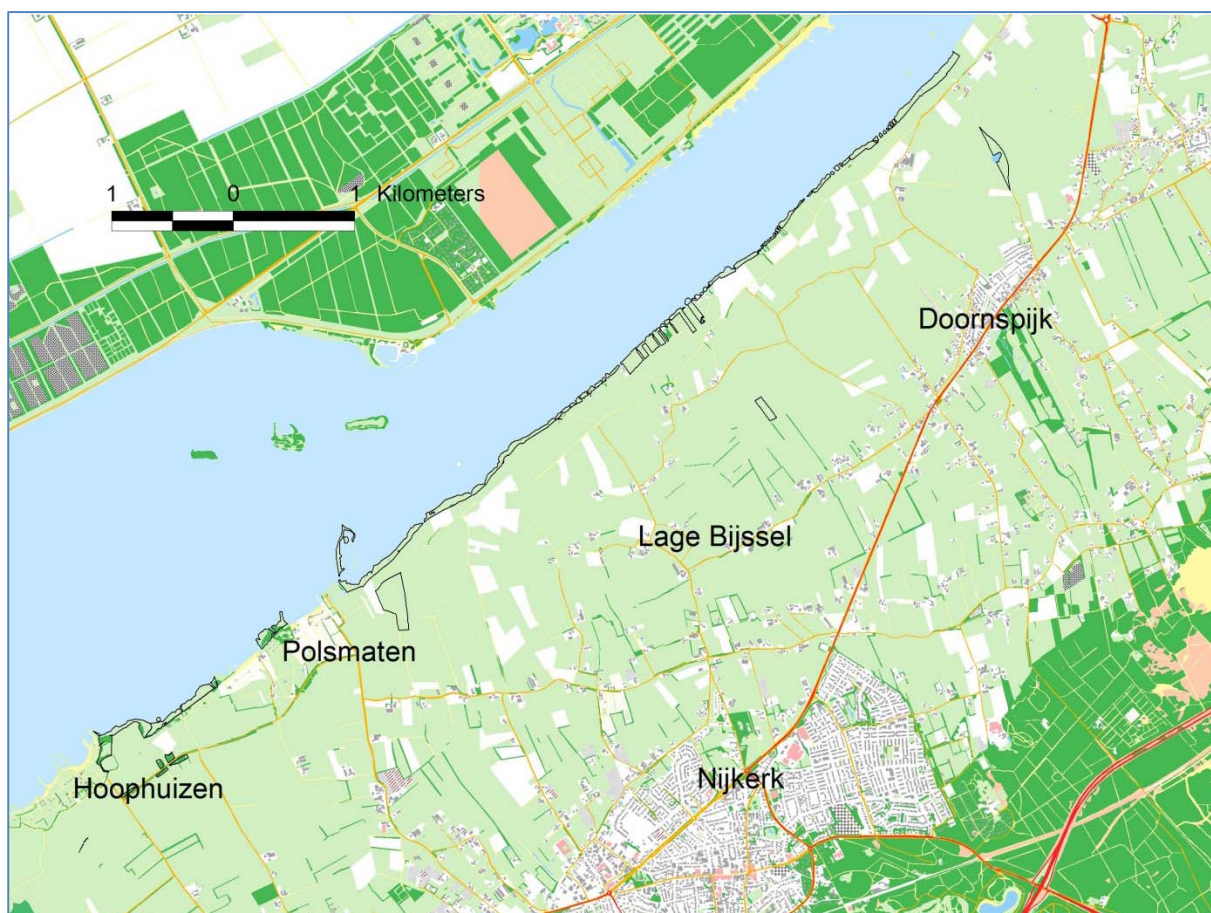
2. Gebiedsbeschrijving

De Randmeer Oeverlanden (49,8 ha) betreft een lintvormige verzameling percelen langs de oever van het Veluwemeer tussen Elburg en Harderwijk. (Figuur 1). De meeste percelen bestaan uit de moerassige oever, soms inclusief het aangrenzende grasland tot aan de voormalige strandwal of dijk. Enkele percelen grasland liggen dieper landinwaarts en los van de daadwerkelijke oeverlanden.

Het eigendom van Staatsbosbeheer is in de Oeverlanden sterk versnipperd vanwege de vele particuliere eigendommen in het gebied en de toegangsroutes naar het Veluwemeer. Op veel van de particuliere terreinen staan (sta)caravans of vakantiehuisjes en op enkele plekken is permanente bewoning aanwezig.

De eigendommen van Staatsbosbeheer bestaan grotendeels uit moerassige ruigtes, grotendeels begroeid met riet. Met wisselend succes is met name in het noordwesten gepoogd een brede rietkraag te herstellen. Op andere plekken is de oever ondiep weggegraven, zodat een plek met ondiep water achter de buitenste rietkraag is ontstaan. Met name in het zuidwesten van het gebied staan ook elzenbosjes achter de buitenste rietkraag. De graslanden hebben veelal de functie van hooiland en worden éénmaal per jaar, na 15 juni, gemaaid. Langs de Kerkdijk tussen Doornspijk en Elburg ligt een stukje droog rietveld rond een kolk.

Hoewel op veel plekken in het gebied sprake is van (tijdelijke) bewoning, was het in het voorjaar van 2014 allerm minst druk. De uitstraling van drukke campings in het gebied als Oude Pol en Hoophuizen is in feite gering. De recreatie op deze campings is sterk gericht op het water. Daar komt bij dat alle grensstructuren (perceelranden/sloten) in het gebied haaks op de kust staan, wat een wandeling langs de oever (en inventariseren) er niet makkelijker op maakt. We hebben nauwelijks waargenomen dat vlak onder de oever op het water werd gerecreëerd.

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied.

3. Werkwijze en omstandigheden in 2014

Bij het verzamelen van broedvogelgegevens in terreinen van Staatsbosbeheer zijn de volgende aspecten van belang:

- verspreiding en aantal territoria van de broedvogelsoorten
- aantalsontwikkeling van de broedvogelsoorten
- relatie tussen het beheer en broedvogels

3.1. Veldwerk

In grote lijnen is de uitgebreide territoriumkartering toegepast, zoals beschreven in Van Dijk & Boele 2011. Bij de kartering lag de nadruk op de soorten van de SNL-lijst, plus aanvullende soorten van BMP-B.

Er werden vijf inventarisatieronden uitgevoerd in de periode april-juni (Tabel 1). In totaal is 38 uur en 50 minuten besteed aan veldwerk, wat neerkomt op 46,7 minuten per hectare. Nachtrondes werden niet uitgevoerd, omdat dit niet in de opdracht was opgenomen. De meeste veldbezoeken begonnen rond zonsopgang en duurden tot in de middag. De af te leggen route (fietsend of te voet) werd aangepast aan de terreingesteldheid, de tijd van de dag en de weersomstandigheden. Territoria werden voornamelijk vastgesteld aan de hand van zingende of baltsende vogels. In geval van zeldzame soorten en soorten met een grote, overlappende territoria of leefgebieden, werd geprobeerd een zo hoog mogelijke (nest indicatieve) broedcode te verzamelen en de nestplaats zo nauwkeurig mogelijk te lokaliseren. Dit om te voorkomen dat niet-broedvogels werden meegeteld en om over- of ondertelling van moeilijk karteerbare soorten te voorkomen. Tijdens de inventarisatie lag de focus op het verzamelen van uitsluitende waarnemingen, d.w.z. waarnemingen van tegelijkertijd zingende of baltsende individuen.

Tabel 1. Tijdsinvestering in 2014.

Datum	Begin	Eind	Waarnemer
10-4	7:00	13:30	SD
10-4	11:20	12:35	WvM
23-4	14:25	14:50	WvM
24-4	6:15	14:10	SD
16-5	6:30	14:15	SD
17-5	5:50	8:00	WvM
17-5	15:30	15:50	WvM
30-5	6:00	6:20	WvM
5-6	5:10	12:10	WvM
18-6	8:10	13:20	WvM

3.2. Interpretatie

In het veld werden de waarnemingen, voorzien van broedcode, ingetekend op veldkaarten. Later werden deze gedigitaliseerd en ingevoerd in het autoclusterprogramma van Sovon. Clustering van waarnemingen tot territoria gebeurde op basis van de criteria zoals beschreven in van Dijk & Boele (2011), maar met een lichte aanpassing vanwege het geringe aantal bezoeken (5 i.p.v. 8). Exacte clustercriteria zijn terug te vinden in bijlage 1. Nestvondsten of nest indicatieve waarnemingen telden in alle gevallen mee. De stippen op de verspreidingskaarten zijn de locaties van waarnemingen met de hoogste broedcode of anders de laatste meetellende waarneming binnen de geïnterpreteerde territoria.

3.3. Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Veel territoriale activiteit neemt later op de dag ook af bij hoge temperaturen. Daarom wordt hier een korte beschrijving van het weer in het broedseizoen van 2014 gegeven aan de hand van de maandoverzichten van het KNMI. In tabel 2 zijn enkele variabelen samengevat.

Tabel 2. Enkele weersvariabelen (gemiddelde temperatuur, dagelijks aantal zonuren en duur neerslag) in maart-juli 2014, op basis van gegevens van het KNMI, station De Bilt. Ref staat voor langjarig gemiddelde (1981-2013).

Maand	Temperatuur		Zonuren		Neerslag (mm)	
	2014	Ref	2014	Ref	2014	Ref
Maart	8,4	6,2	203	122	26	67
April	12,1	9,2	175	174	58	42
Mei	13,2	13,1	192	207	102	62
Juni	16,2	15,6	228	194	30	66
Juli	19,8	17,9	204	206	137	81

3.4. Overige omstandigheden

De winter van 2014 was volgens de maatstaven van het KNMI uitzonderlijk zacht. Veldmuizen waren op veel plekken talrijk. De lente kwam extreem vroeg, waardoor bomen vroeg blad zetten en ook groei van bodemvegetatie zeer voorspoedig verliep. Veel standvogels en mogelijk korte afstandstrekkers begonnen vroeg met eileg. Insecten bleven in de loop van het voorjaar en gedurende de zomer schaars (gemeten naar de geringe overlast door steekmuggen, weinig insectenresten op voorruit van auto en schaarse vraat door spanruppen in eiken).

3.5. Foutenmarges

Er waren geen factoren die de foutenmarge in 2014 groter maakte dan in een normaal jaar. Wel is het mogelijk dat sommige soorten vanwege de warme omstandigheden snel na aankomst overgingen tot eileg, wat mogelijk de zangpiek heeft bekort.

Vanwege de gefragmenteerde vorm van het gebied, de begrenzing van het gebied, die soms door water en soms door moerasvegetatie loopt, kan het zijn dat waarnemingen binnen de begrenzing soms daar buiten zullen zijn ingetekend en vice versa. Per saldo zal dit waarschijnlijk weinig invloed hebben op gevonden aantallen.

4. Resultaten

4.1. Soorten en aantallen

In totaal werden 58 verschillende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied, waarvan 50 werden gekarteerd (tabel 3). Merel, Roodborst, Winterkoning, Tjiftjaf, Fitis, Pimpelmees, Koolmees en Vink waren als broedvogel aanwezig, maar zijn niet geteld. Het aantal soorten betreft een minimum, omdat geen speciale bezoeken zijn gebracht voor nacht actieve soorten.

In totaal zijn 9 Rode Lijst-soorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld. De dichtheden zijn in het algemeen zeer hoog, vooral door de lint vorm van het gebied.

Tabel 3. Aantallen en dichtheden van broedvogels in De Randmeer Oeverlanden in 2014. RL=Rode Lijst-status, KW=kwetsbaar, GE=gevoelig.

Soort	N	N/10ha	RL	Soort	N	N/10ha	RL
Knobbelzwaan	48	9,6		Gaai	1	0,2	
Grauwe Gans	65	13,1		Zwarte Kraai	2	0,4	
Brandgans	7	1,4		Baardman	22	4,4	
Nijlgans	1	0,2		Staartmees	1	0,2	
Bergeend	3	0,6		Grasmus	7	1,4	
Krooneend	27	1,4		Tuinfluiters	18	3,6	
Tafeleend	1	0,2		Zwartkop	22	4,4	
Kuifeend	15	1,6		Snor	3	0,6	KW
Krakeend	21	4,2		Spotvogel	1	0,2	GE
Slobeend	3	0,6	KW	Bosrietzanger	15	3,0	
Zomertaling	7	1,4	KW	Kleine Karekiet	120	24,1	
Fuut	46	9,2		Rietzanger	56	11,3	
Buizerd	1	0,2		Boomkruiper	1	0,2	
Waterral	6	1,2		Spreeuw	7	1,4	
Waterhoen	11	2,2		Zanglijster	6	1,2	
Meerkoet	61	12,3		Grote Lijster	1	0,2	
Kleine Plevier	1	0,2		Blauwborst	14	2,8	
Kievit	2	0,4		Heggenmus	4	0,8	
Grutto	5	1,0	GE	Graspieper	2	0,4	GE
Tureluur	3	0,6	GE	Groenling	4	0,8	
Houtduif	6	1,2		Putter	2	0,4	
Koekoek	4	0,8	KW	Kneu	6	1,2	GE
Ijsvogel	4	0,8		Goudvink	1	0,2	
Grote Bonte Specht	1	0,2		Appelvink	2	0,4	
Ekster	2	0,4		Rietgors	61	12,3	

4.2. Soortbesprekingen

Knobbelzwaan, N=48

Verspreid langs de hele oever broedden paren, maar op twee plekken, het eiland bij Hoophuizen, genaamd Polsmaten en in het noordwesten van het gebied was sprake van kolonievorming. Nesten zaten hier tot op enkele meters van elkaar.

Concentraties van zowel broedende als niet-broedende Knobbelzwanen nabij Polsmaten, 16 mei 2014 Symen Deuzeman.

Zwarte Zwaan, N=0

Bij een kolonie Knobbelzwanen ter hoogte van Doornspijk, werden op 10 april 4 Zwarte Zwanen waargenomen. Het bleef bij een eenmalige waarneming.

Grauwe Gans, N=65

Hoewel Grauwe Ganzen verspreid langs de randmeerkust werden aangetroffen, zaten clusters van paren op de zelfde plekken als de kolonies van Knobbelzwaan. Dit waren ook de enige plekken waar later paren met jongen zijn gezien.

Brandgans, N=7

Brandganzen zaten voornamelijk bij de eilandjes van Polsmaten. Dit was ook de enige plek waar later paren met jongen zijn waargenomen.

Krooneend, N=27

Begin april werden nog nauwelijks Krooneenden waargenomen in de Oeverlanden. Het grootste aantal is vastgesteld rond half mei (61 losse mannen en 27 paren). Op 4 juni zijn nog 26 mannen en 2 paren waargenomen. Vrouwtjes met jongen zijn niet gezien. Het aantal van 27 territoria betreft een minimum.

Rosse Stekelstaart, N=0

Op 15 mei werd een mannetje Rosse Stekelstaart waargenomen bij Polsmaten. Vervolgwaarnemingen ontbreken.

Slobeend, N=3

Territoria van Slobeend zijn vooral vastgesteld tussen Hoophuizen en Lage Bijssel.

Zomertaling, N=7

Territoria van Zomertaling zijn vastgesteld in delen van de Oeverlanden waar de oever overgaat in open grasland, dus niet op plekken met campings of verspreide stacaravans.

Bruine Kiekendief, N=0

Alleen in april zijn Bruine Kiekendieven waargenomen in het gebied, op 10 april zelfs een paar bij Oude Pol. Vervolgwaarnemingen ontbreken en het is niet aannemelijk dat de soort heeft gebroed.

Buizerd, N=1

Het territorium is opgevoerd aan de hand van waarnemingen van een (alarmerend) paar. In de tuin van een woning (geen SBB) zat een nest in een eik met klimop, waar jongen zijn uitgevlogen.

Torenvalk, N=0

In een kraaiennest in een Corsicaanse den bij een aantal stacaravans bracht een paartje Torenvalken jongen groot.

Grutto, N=5

In de grootste cluster graslandpercelen bij Hoophuizen werden vijf paren vastgesteld. Op 15 mei alarmeerden deze alle vijf, ten teken dat ze jongen hadden.

Tureluur, N=3

Zeer verspreid broedden Tureluurs langs de Oeverlanden. In de grootste cluster graslandpercelen bij Hoophuizen kwamen twee paren tot broeden.

Koekoek, N=4

Inclusief twee territoria buiten de gebiedsgrenzen (6 territoria) is sprake van een behoorlijke dichtheid in het gebied. Vanwege de lint vorm echter is het aannemelijk dat de vogels zich over grote afstanden verplaatsten en het is daarom niet uit te sluiten dat het aantal is overschat vanwege problemen om in een dergelijk gebied uitsluitende waarnemingen te doen.

Snor, N=3

Snorren zijn aangetroffen in de grotere stukken dicht waterriet.

Spotvogel, N=1

Spotvogelterritoria zijn uitsluitend vastgesteld in de bosjes ten noordwesten van Hoophuizen.

Graspieper, N=2

Beide paren Graspieper zaten in de grotere enclave hoiland bij Oude Pol.

Kneu, N=6

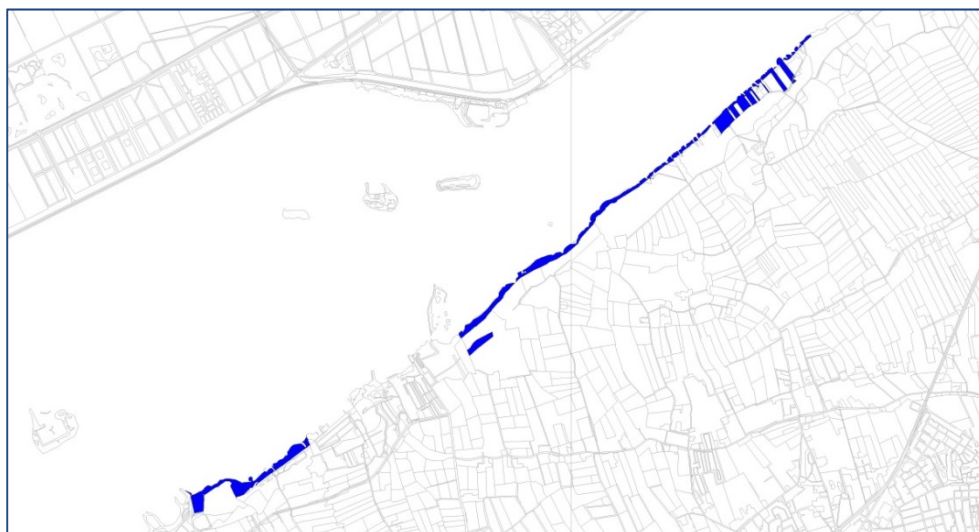
Kneuen zaten verspreid langs de Oeverlanden. Een deel van de paren broedde in heggen rond particuliere terreintjes, maar ook werd lokaal gebroed in de meidoornstruwelen op de strandwal.

4.3. Vergelijking met voorgaande jaren

In 1995, 1998 en 2007 werden vergelijkbare karteringen uitgevoerd in de Oeverlanden (van Manen 1996, Hasper 1999 en de Boer 2007). Telkens is een andere begrenzing aangehouden, zodat een gebied van slechts 24,4 ha overblijft dat tijdens alle karteringen is gedekt (Figuur 2). Gevonden aantallen broedvogels staan in Tabel 4.

Vrijwel alle soorten water- en moerasvogels zijn sterk toegenomen gedurende de afgelopen 20 jaar. Vermoedelijk was de toename vooral in de laatste 10 jaar sterk. Hoewel de meeste van deze soorten ook landelijk in de lift zaten (Bijlage 2), is de toename in de Oeverlanden veelal sterker. Waarschijnlijk

heeft dit te maken met het verbreden van de oeverzone op een aantal plekken, waardoor deze geschikter is geworden voor de meeste moerasvogels.

Figuur 2. Deel van het gebied dat in zowel 1995, 1998, 2007 als 2014 werd gekarteerd.

Tabel 4. Aantallen broedvogels in de Oeverlanden tijdens verschillende karteringen (zie tekst).

Soort	1995	1998	2007	2014	Soort	1995	1998	2007	2014
Knobbelzwaan	4	2	0	19	Baardman	1	0	5	14
Grauwe Gans	0	0	0	47	Staartmees	1	0	0	0
Nijlgans	0	0	1	1	Grasmus	0	0	3	4
Bergeend	0	0	0	2	Snor	0	0	1	0
Krooneend	0	0	1	22	Spotvogel	2	0	0	0
Kuifeend	0	0	0	11	Bosrietzanger	3	1	8	9
Krakeend	1	0	0	16	Kleine Karekiet	+	+	85	63
Slobeend	0	0	0	2	Rietzanger	0	1	6	32
Zomertaling	0	0	0	4	Grote Karekiet	2	0	4	0
Roerdomp	0	0	1	0	Boomkruiper	0	1	0	1
Dodaars	0	0	2	0	Grauwe Vliegenvanger	1	0	0	0
Buizerd	0	0	0	1	Blauwborst	0	0	2	8
Waterral	0	0	5	5	Heggenmus	1	1	0	2
Waterhoen	1	0	1	8	Groenling	0	0	1	1
Koekoek	1	0	0	2	Putter	0	0	0	1
IJsvogel	1	0	0	2	Kneu	2	0	0	2
Grote Bonte Specht	1	0	0	1	Goudvink	0	0	0	1
Matkop	1	0	0	0	Rietgors	15	15	23	37

5. Evaluatie

Hoewel de Randmeer Oeverlanden een bijzonder smalle strook vormen, is deze heel erg lang en zeer vogelrijk. Lokale verbreding (met slechts enkele tientallen meters) van de oeverzone sinds de jaren negentig heeft er voor gezorgd dat veel soorten zich hebben gevestigd of in aantal zijn toegenomen. Daardoor is de betekenis die de Randmeer oeverzone heeft voor broedvogels toegenomen en opgeschaald van lokaal naar regionaal, vanwege de aantallen van bijvoorbeeld Baardmannetje en Krooneend.

Rietherstel bij Doornspijk, 24 april 2014, Symen Deuzeman.

Literatuur

- VAN BEUSEKOM R, HUIGEN P., HUSTINGS F., DE PATER K. & THISSEN L. (red.) 2005. Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion Uitgevers B.V., Baarn.
- DE BOER V. 2007. Broedvogels van de Gelderse oeverzone van het Veluwemeer en het Rietveld Elburg in 2007. SOVON-inventarisatierapport 2007/58 SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- VAN DIJK A.J. & BOELE A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- HASPER H. 1999. Broedvogels van de Oeverlanden bij Nunspeet in 1998. SOVON-inventarisatierapport 1999/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- HUSTINGS M.F.H., KWAK R.G.M., OPDAM P.F.M. & RELJNEN M.J.S.M. 1985. Vogelinventarisatie. PUDOC, Wageningen en Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels. Zeist.
- VAN MANEN W. 1996. Broedvogels van de Oeverlanden bij Nunspeet in 1995. SOVON-inventarisatierapport 1996/02. SOVON, Beek-Ubbergen.

Bijlagen

Bijlage 1. Interpretatiecriteria met:

1. Grenzen waartussen waarnemingen waarschijnlijk betrekking hebben op broedvogels;
2. Aantal waarnemingen dat is vereist tussen de datumgrenzen;
3. Aantal waarnemingen dat is vereist in hele periode;
4. Afstand waarbinnen twee waarnemingen die niet tijdens hetzelfde bezoek zijn gedaan, worden beschouwd als van hetzelfde territorium. In geval van meer dan twee waarnemingen is voor de grootte van een territorium maximaal 1,5 maal de fusie-afstand aangehouden.

Soort	1	1	2	3	4	Soort	1	1	2	3	4
Knobbelzwaan	15-4	20-7	1	2	2500	Koekoek	5-5	25-6	1	1	1000
Zwarte Zwaan	24-2	31-7	1	2	2500	Ijsvogel	27-3	15-5	1	2	2000
Indische Gans	10-4	30-6	1	2	2500	Grote Bonte Specht	24-2	30-6	1	1	300
Grauwe Gans	24-2	15-4	1	1	2500	Wielewaal	5-5	15-7	1	1	500
Soepgans	24-2	15-4	1	1	2500	Ekster	27-1	30-6	1	0	500
Grote Canadese Gans	27-3	30-6	1	2	2500	Gaai	27-3	10-7	1	0	500
Brandgans	10-4	30-6	1	2	2500	Zwarte Kraai	24-2	30-6	1	0	500
Nijlgans	10-3	15-5	1	2	2500	Baardman	27-3	15-5	1	0	500
Bergeend	25-4	15-7	1	2	2500	Staartmees	24-2	31-5	1	1	500
Krooneend	25-4	15-6	1	2	1000	Braamsluiper	25-4	30-6	1	1	300
Tafeleend	10-5	10-7	1	2	1000	Grasmus	20-4	10-7	1	1	300
Kuifeend	10-5	30-6	1	0	1000	Tuinfluit	25-4	20-7	1	1	300
Rosse Stekelstaart	10-5	15-7	1	2	1000	Zwartkop	10-4	20-7	1	1	300
Krakeend	15-4	15-6	1	0	1000	Sprinkhaanzanger	25-4	20-7	1	1	300
Slobeend	15-4	30-6	1	0	1000	Snor	25-4	10-7	1	1	300
Pijlstaart	5-5	30-6	2	0	1000	Spotvogel	5-5	15-7	1	1	300
Zomertaling	15-4	30-6	1	0	1000	Bosrietzanger	5-5	20-7	1	1	300
Wintertaling	25-4	30-6	1	0	1000	Kleine Karekiet	30-4	10-7	1	1	300
Fazant	27-1	30-6	1	1	300	Rietzanger	20-4	10-7	1	1	300
Grote Zilverreiger	10-5	30-6	2	0	1000	Boomkruiper	27-1	20-6	1	1	300
Fuut	10-4	15-6	1	2	1000	Spreeuw	27-3	31-5	1	0	300
Bruine Kiekendief	15-4	30-6	1	2	1000	Zanglijster	15-4	30-6	1	1	300
Havik	27-1	15-7	1	2	1000	Grote Lijster	24-2	31-5	1	1	500
Buizerd	27-1	15-7	1	2	1000	Grauwe Vliegenvanger	10-5	10-8	1	1	300
Visarend	10-6	15-7	2	3	2000	Nachtegaal	30-4	20-6	1	1	300
Torenvalk	24-2	15-7	1	2	500	Blauwborst	27-3	15-7	1	1	300
Waterral	10-4	10-7	1	1	300	Roodborsttapuit	10-3	15-7	1	1	300
Waterhoen	15-4	15-6	1	1	300	Heggenmus	5-3	10-7	1	1	300
Meerkoet	15-4	10-6	1	2	500	Huismus	5-3	20-6	1	1	300
Scholekster	25-4	10-6	1	2	1000	Gele Kwikstaart	10-4	20-7	1	1	300
Kluut	25-4	15-6	1	2	1000	Grote Gele Kwikstaart	5-4	20-6	1	2	500
Kleine Plevier	10-5	15-7	1	1	1000	Witte Kwikstaart	27-3	10-7	1	2	300
Kievit	27-3	10-5	1	0	1000	Graspieper	27-3	30-6	1	1	300
Grutto	27-3	10-5	1	0	1000	Groenling	10-4	20-6	1	1	300
Oeverloper	27-5	30-6	2	0	1000	Putter	27-3	15-7	1	1	300
Tureluur	15-4	15-6	1	0	1000	Kneu	20-4	20-7	1	1	500
Zwartkopmeeuw	26-4	30-6	1	2	500	Goudvink	27-3	31-7	1	1	500
Holenduif	24-2	31-7	1	1	500	Appelvink	10-3	20-6	1	1	300
Houtduif	15-4	31-7	1	1	300	Rietgors	10-4	30-6	1	1	300

Bijlage 2. Nederlandse trends (1990-2013) van soorten die tijdens meerdere karteringen in de Oeverlanden zijn aangetroffen. Bron: Sovon Vogelonderzoek Nederland.

Bijlage 3. Soortkaarten kartering 2014 (volgende pagina's).

Uit deze PDF zijn de stippenkaarten verwijderd. Voor aanvullende gegevens kunt u contact opnemen met Petra Verburg (petra.verburg@sovon.nl)

Willem van Manen

Broedvogels van de Randsmeer Oeverlanden in 2014

Sovon-rapport 2015/08

In opdracht van:

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 7 410 410

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

